

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII w SP 109 w Warszawie

Podstawa prawna: Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. oraz Ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw z dnia 23 czerwca 2016 r., Rozporządzeniu MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. (poz. 843) w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, a także Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2016 r. (poz. 1278) zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, obowiązująca podstawa programowa kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, Statut Szkoły Podstawowej Nr 109 im. Batalionów Chłopskich w Warszawie, WSO.

I. Postanowienia ogólne

1. Nauczanie biologii odbywa się zgodnie z obowiązującą podstawą programową.
2. Program realizowany jest tygodniowo w kolejnych klasach: w kl. V – 1 godz./tyg., w kl. VI – 1 godz./tyg., w kl. VII – 2 godz./tyg., w kl. VIII – 1 godz./tyg.
3. Przedmiotowy system oceniania z biologii ma na celu:
 - kształtowanie postaw i zachowań pożądanych społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach,
 - przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
 - motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym), także nauczycielom i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz o postępach uczniów w nauce,
 - umożliwienie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
4. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach: wiedza i jej stosowanie w praktyce, kształcone umiejętności oraz aktywność w czasie zajęć.
5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia, rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z biologii w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
6. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
 - posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
 - objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz

II. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

7. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
 - **prace pisemne:**
 - **sprawdziany (klasówki)** obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - **kartkówki** dotyczące materiału z 1 - 3 ostatnich tematów (nie muszą być zapowiadane),
 - **praca i aktywność na lekcji,**
 - **odpowiedzi ustne,**
 - **zadania dodatkowe,**
 - **wyniki pracy grupowej,**
 - **prace długoterminowe** np. obserwacje przyrodnicze, referaty, prezentacje multimedialne, plakaty,
 - **aktywność pozalekcyjna** np. osiągnięcia w konkursach, akcjach charytatywnych, proekologicznych.
8. Ocenę są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).
9. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika elektronicznego Librus .
10. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
11. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:
 - w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu,
 - na zebraniach ogólnych,
 - w czasie dni otwartych.
12. Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez:
 - informację ustną,
 - wpisy do zeszytu przedmiotowego,
 - wpisy do dziennika elektronicznego Librus.
13. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym w klasach V- VIII obowiązuje następująca skala ocen i ich skróty:
 - **6 – celujący /cel/**
 - **5 – bardzo dobry /bdb/**
 - **4 – dobry /db/**
 - **3 – dostateczny /dst/**
 - **2 – dopuszczający /dop/**
 - **1 – niedostateczny /ndst/**
14. W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-” przy ocenie. Uczeń za aktywną pracę w czasie lekcji może otrzymać „+”. Zebrane plusy są

przeliczone na oceny cząstkowe bardzo dobre (ilość „+” przeliczanych na 5 zależy od liczby godzin biologii w tygodniu).

15. Dopuszcza się stosowanie skrótu w dzienniku: np. – nieprzygotowany, nb. – nieobecny.
16. Brak uczniowskiego wyposażenia (np. zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, przyborów, itp.) może wpłynąć na ocenę pracy ucznia wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.
17. Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia ucznia.

III. Zasady przeprowadzania i poprawy prac pisemnych

18. Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:
 - nauczyciel ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - sprawdzian poprzedza powtórzenie i utrwalenie wiadomości,
 - sprawdzian zwykle będzie trwał 1 godzinę lekcyjną, a kartkówka do 15 minut,
 - uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania
 - nauczyciel ma 14 dni na sprawdzenie i ocenę sprawdzianu,
 - jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
 - jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem do dwóch tygodni od powrotu do szkoły, lub w innym uzgodnionym z nauczycielem terminie,
 - uczeń powinien poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu,
 - poprawa powinna odbyć się na najbliższej kolejnej lekcji, na której obecny będzie uczeń, a najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od oddania i omówienia pracy w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,
 - ocena otrzymana za poprawianą pracę pisemną wpisana jest jako kolejna do dziennika z komentarzem, że dotyczy poprawy sprawdzianu, do wystawienia oceny na semestr obie są równorzędne,
 - prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.

IV. Ocenianie prac pisemnych i odpowiedzi ustnych

19. Prace klasowe oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela. Przy ocenianiu prac pisemnych i odpowiedzi ustnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:
 - **30% i mniej możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny**
 - **31%-50% – dopuszczający**
 - **51%-70% – dostateczny**
 - **71%-90% – dobry**
 - **91%- 99% – bardzo dobry**
 - **100% – celujący.**

20. Przy ocenianiu prac pisemnych i odpowiedzi ustnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:
- **20% i mniej możliwych do uzyskania punktów- niedostateczny**
 - **21%-44%- dopuszczający**
 - **45%-64%- dostateczny**
 - **65%-80%- dobry**
 - **81%- 90%- bardzo dobry**
 - **91%-100%- celujący.**
21. Do oceny wyrażonej stopniem nauczyciel dodaje plus (+) lub (-) przy górnej lub dolnej granicy procentowej punktów.
22. Nie ocenia się ucznia:
- w klasach V – VIII w pierwszym tygodniu września,
 - w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych.
23. Uczeń ma prawo jeden raz w ciągu semestru (w klasie V, VI i VIII) lub dwa razy w ciągu semestru (w klasie VII) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji (przed sprawdzeniem listy obecności). Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym wpisując datę zaistnienia zdarzenia. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia ucznia z zapowiadanych prac pisemnych (np. sprawdzianów).
24. Ocenie podlega:
- a) stopień opanowania wiadomości,
 - b) rozumienie materiału nauczania,
 - c) stosowanie wiadomości,
 - d) prezentacja zdobytej wiedzy,
 - e) trwałość zdobytej wiedzy,
 - f) postawa ucznia na lekcji,
 - g) systematyczność.
25. W procesie oceniania obowiązuje **zasada kumulowania wymagań** – ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:
- **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
 - samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
 - wykonuje zadania dla chętnych,
 - jest aktywny i zaangażowany w czasie lekcji.
 - **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - a. opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
 - b. rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

- **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - a. nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej przedmiotu,
 - b. poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
- **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
 - a. opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,
 - b. rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
 - a. ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych),
 - b. rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności;
- **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
 - a. nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
 - b. nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

V. Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz klasyfikacja

27. Należy dostosować wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu lub opinii. Uczniowie ci mają prawo do:

- **wydłużonego czasu pracy,**
- **obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,**
- **mniejszej ilości zadań,**
- **indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,**

28. Decydujący wpływ na ocenę semestralną/roczną ucznia mają oceny z pisemnych prac klasowych, sprawdzianów, testów, kartkówki i odpowiedzi ustnych. Ocenianiu podlegają również:

- praca na lekcji,
- aktywność ucznia w czasie lekcji,
- postawa ucznia, czyli obowiązkowość oraz staranne prowadzenie zeszytu,
- praca dodatkowa.

29. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I okresu, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.

Ocena roczna jest oceną uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.

Ocena semestralna i ocena roczna wynikają z bieżących ocen ucznia, zdobywanych w danym okresie.

Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.

Szkolne wyniki klasyfikacji (śródrocznej i rocznej) zatwierdza Rada Pedagogiczna.

*Opracował
Leszek Wróblewski
nauczyciel biologii*